

Ajuntament
de Barcelona

SESSIÓ DE DEBAT

Eix verd Pere IV entre Joan d'Àustria i Roc de Boronat

Informe de l'activitat i de les conclusions

Octubre 2022

Direcció:

Gerència Ecologia Urbana

Districte de Sant Martí

Coordinació del procés i de l'activitat:

Direcció de Comunicació i Participació Ecologia Urbana

Dinamització de les activitats participatives i Elaboració del document:

ÍNDEX

Resum	4
1. Introducció	5
2. Sessió de debat	6
2.2. Resultats	7
2.2.1. Mobilitat i suport a la vida quotidiana	8
2.2.2. Relació i vida comunitària	8
2.2.3. Joc i activitat física	9
2.2.4. Altres aspectes	10
2.3. Dubtes i preguntes	10

Resum

Descripció i participació

- **Fase de proposta** del procés participatiu. **Sessió de debat:** 20 setembre 2022, 18:00 - 20:00. **Sessió per a recollir les aportacions ciutadanes** en relació amb els criteris d'urbanització del futur eix verd del carrer Pere IV entre Joan d'Àustria i Roc de Boronat.
- **19 persones participants:** 13 veïns i veïnes, 4 representants Districte i Ajuntament i 2 equip dinamització.

Temes i continguts destacats

- **Mobilitat.** Prioritzar la mobilitat dels vianants al C/ Pere IV: reduir l'espai de circulació de vehicles i ampliar les voreres. També es proposa: (1) crear un carril bici, (2) no crear una plataforma única, (3) interrompre el recorregut lineal de la circulació rodada i (4) delimitar i senyalitzar correctament la circulació de les diverses mobilitat.
- **Il·luminació.** Manca d'il·luminació adequada.
- **Espais de trobada i estar.** Incorporar bancs i altres elements per a asseure's, dins de l'àmbit. Es proposa que siguin espais naturals i amb ombra. Es suggereixen diverses ubicacions: (1) cada 2 o 3 illes, (2) en relació als edificis històrics existents, (3) a les ampliacions de les cruïlles, transformant-les en "placetes" i (4) en relació amb els plataners existents a la cruïlla C/ Pere IV entre C/ Pallars i C/ Badajoz.
- **Verd urbà i confort.** Per una banda, es proposa (1) transformar el C/ Pere IV en una zona verda i (2) incorporar arbrat i altres tipus de vegetació al llarg del C/ Pere IV, especialment entre C/ Pamplona i C/ Àlaba i, per altra banda, no es considera positiu incorporar vegetació a l'àmbit ja que es perdria el caràcter actual i les visuals que existeixen ja que no hi ha obstacles visuals en alçada, com serien els arbres.
- **Conflictes de convivència.** Es comparteix el neguit per la problemàtica actual de consum de begudes alcohòliques a l'espai públic i es demana a l'Administració augmentar les accions per a solucionar-ho.
- **Accés a lavabos públics.** Es considera: (1) no necessari incorporar-ho i (2) una necessitat bàsica que l'espai públic ha de garantir.
- **Oportunitats de joc i d'activitat física.** Generar un itinerari al llarg del C/ Pere IV amb diversos elements per realitzar activitats físiques i lúdiques. Es proposa: (1) nous espais infantils que es creïn estiguin a l'ombra, (2) que no s'utilitzin materials que emmagatzemen la calor, (3) utilitzar materials sostenibles i naturals i (4) incorporar jocs pintats al terra.
- **Neteja i manteniment.** Manca de manteniment i neteja al C/ Pere IV.
- **Caràcter i usos.** Potenciar la forma urbana (diagonal) del C/ Pere IV, les visuals dels encreuaments i el patrimoni històric industrial. Manca de comerços locals i habitatges. Incorporar un Casal de Barri.

1. Introducció

L'Ajuntament de Barcelona a través del programa Superilla Barcelona vol construir un model de ciutat que disposi d'un espai públic més saludable, més segur, amb més verd, que afavoreix les relacions socials i l'economia de proximitat. L'estratègia Superilla Barcelona es converteix en el model de transformació dels carrers de tota la ciutat que permet definir un nou espai públic reorganitzant la mobilitat per generar nous eixos verds i noves places a les cruïlles.

El districte de Sant Martí està experimentant una gran transformació, arran de les actuacions emmarcades en el procés de desenvolupament del 22@. L'objectiu en aquest sector és que la nova economia es barregi amb un urbanisme més amable, amb més espais d'estada per al veïnat i més verd. Les intervencions que ja s'han treballat són: Eix Almogàvers, Eix Zamora, Eix Cristóbal de Moura, Eix Puigcerdà i Eix Bolívia.

En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona, des de l'Àrea d'Ecologia Urbana, i el Districte de Sant Martí promouen un procés de participació ciutadana per l'elaboració dels criteris d'urbanització del nou eix verd del carrer Pere IV entre Joan d'Àustria i Roc de Boronat. Dins de la fase de proposta d'aquest procés, s'ha posat en marxa una sessió de debat, la qual ha estat convocada a través de l'apartat web **decidim.barcelona**, la cartelleria distribuïda per l'eix i les entitats que formen part de la Comissió de Seguiment.

L'àmbit de reflexió del nou eix verd del carrer Pere IV entre Joan d'Àustria i Roc de Boronat, comprèn els següents trams de carrers: **Pujades, Zamora, Àlaba, Pallars, Àvila, Badajoz i Ciutat de Granada.**

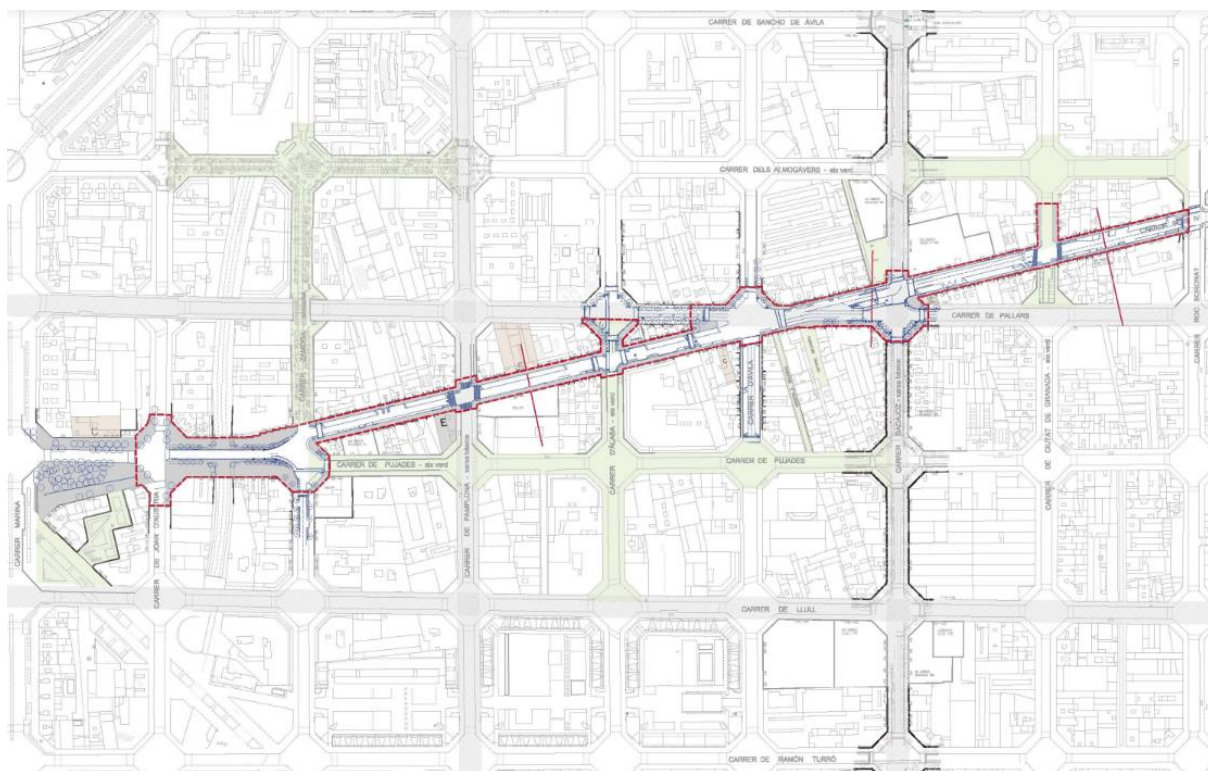

Figura 1. Àmbit de reflexió.

2. Sessió de debat

La **Sessió de debat** s'ha dut a terme en format presencial, el dia **20 de setembre de 2022**, entre les 18:00 h i 20:00 h, a la Sala d'actes del Casal de Barri La Llacuna – C/ Bolívia, 49, 08018 Barcelona. Han participat un total de **13 persones** representants del veïnat i les entitats.

Veïnat i entitats:

1. Jordi Callejón (Taula Eix Pere IV)
2. Manuela Frudà (BiciHub)
3. Erika (Biciclot)
4. Otto Wüst (Veí)
5. Maria Arenillas (Consellera districte)
6. Marc Espí Sampere (Veí)
7. Fernando Gómez (Conseller JuntxCat)
8. Marike Charlier (AAVV Poblenou)
9. Patrick Kappert (Superilla)
10. Xavi Prat Guasch (Factoria de Ciclistes)
11. Salva Clarós (AAVV Poblenou)
12. Josep G. (Veí)
13. Victoria Martínez (Eix Pere IV)

Representants Districte i Ajuntament:

14. Silvia Casorrán (Districte Sant Martí)
15. Daniel Alzina (Oficina Tècnica Superilles)
16. Marta Penna (Institut Municipal d'Urbanisme - IMU)
17. Jèssica Pujol (Participació - Ecologia Urbana)

Equip de dinamització:

18. Rita Pérez
19. Raquel Marcos

Figura 2. Presentació en plenari.

2.1. Ordre del dia

La Sessió de debat s'ha desenvolupat seguint aquesta estructura:

18:10	Benvinguda i presentació de la sessió (5') Districte de Sant Martí
18:15	Marc del procés de participació (5') Equip EU
18:20	Presentació de l'estratègia Superilla Barcelona (25') Oficina Tècnica Superilla - Model Urbà
18:45	Presentació del projecte d'urbanització (20') Institut Municipal d'Urbanisme - IMU
19:05	Distribució dels grups de treball (5') Equip EU + equip de dinamització
19:10	Debat en taules temàtiques (60') Equip de dinamització
20:10	Tancament de la sessió (5') Equip EU

Durant el moment deliberatiu s'han format 2 taules de treball, cadascuna acompanyada per una persona dinamitzadora. Les taules han tingut com a objectiu explorar diversos punts de vista i construir de manera col·lectiva els criteris d'urbanització del futur eix verd del carrer Pere IV entre Joan d'Àustria i Roc de Boronat, en relació amb: (1) Mobilitat i suport a la vida quotidiana, (2) Relació i vida comunitària i (3) Joc i activitat física.

Dins de cada grup, la persona dinamitzadora ha iniciat el debat compartint els aspectes més destacats de la Marxa exploratòria de diagnòsi, a partir del qual ha plantejat un seguit de preguntes amb la finalitat de recollir aportacions en clau de proposta. Les aportacions han estat compartides a través de torns de paraula i situades sobre un plànol de l'àmbit d'intervenció del projecte.

2.2. Resultats

En aquest apartat es presenten les aportacions realitzades durant la Sessió de debat. La informació còpsada s'organitza en 3 subtemes: **(2.2.1.) Mobilitat i suport a la vida quotidiana**, **(2.2.2.) Relació i vida comunitària** i **(2.2.3.) Joc i activitat física** plantejats en funció als objectius de la sessió. També es recullen aportacions en relació amb **(2.2.4.) Altres aspectes** vinculats a: **Caràcter i usos** i **Manteniment i neteja**. Per últim, s'han recollit els **(2.3) Dubtes i preguntes**.

→ És important precisar que durant la dinàmica del debat, s'ha tingut cura per contrastar amb les persones participants de cada grup, el grau de consens / dissens de cada aportació realitzada. En general, les aportacions que a continuació es presenten, tenen un grau de consens alt dins de cada grup. Tot i així, les aportacions amb un grau de consens baix, són destacades en el redactat.

2.2.1. Mobilitat i suport a la vida quotidiana

En relació amb la **mobilitat a peu**, dins dels dos grups, es considera positiu **prioritzar la mobilitat de les persones vianants al C/ Pere IV**. En aquest sentit, es demana **ampliar les voreres actuals** per tal de **reduir l'espai de circulació de vehicles i augmentar l'amplada de l'espai destinat als vianants**. Al grup 1 es proposa **aprofitar l'espai reduït de circulació de vehicles rodats per incorporar un carril bici**. Complementàriament, al grup 2, es reflexiona sobre la importància de la percepció de seguretat, autonomia i prioritat de les persones vianants que circulen pel C/ Pere IV. Per a assolir aquest objectiu proposen: **(1) interrompre el recorregut lineal de la circulació rodada** per evitar que els vehicles circulin a velocitats altes i **(2) dissenyar passos de vianants** en els encreuaments de les cruïlles (C/ Pere IV entre C/ Pallars - C/ d'Àvila i C/ Pallars - C/ Badajoz) **paral·lels al C/ Pere IV** per facilitar l'orientació i evitar realitzar dos encreuaments per les vies de circulació de vehicles.

En relació amb la **mobilitat en bicicleta**, dins dels dos grups, es demana **incorporar un carril bici**. Al grup 1, es destaca la proposta de **donar continuïtat al carril bici de l'eix Pere IV**, es demana considerar la bicicleta com un vehicle i no com un element de passeig, per tant, es proposa: **(1) incorporar semàfors, (2) delimitar i indicar correctament els carrils de circulació i (3) senyalitzar correctament els encreuaments**.

Per a garantir la **convivència entre les diverses mobilitats**, dins dels dos grups, es proposa **delimitar de manera clara i intuïtiva la circulació** de vehicles rodats, bicicletes i vianants.

En relació amb la **il·luminació**, al grup 2, es detecta una manca d'il·luminació adequada en la totalitat del C/ Pere IV, s'assenyala el Pont de Pujades com un punt crític a causa de la falta d'il·luminació. En definitiva, es proposa **millorar la il·luminació del C/ Pere IV**.

2.2.2. Relació i vida comunitària

En relació amb els **espais de trobada i estar**, dins dels dos grups, es detecta la manca d'espais de trobada i socialització veïnal, per tant, es proposa **incorporar bancs i altres elements per a asseure's, descansar i trobar-se** al llarg del C/ Pere IV amb l'objectiu de fer el **recorregut més agradable i fomentar la cohesió veïnal i relació entre les persones**. Al grup 1, es destaca la proposta de que aquests nous espais siguin de **caràcter natural** i incorporin **ombra i bancs**. Dins dels dos grups, es recullen diverses propostes d'ubicació: (1) cada 2 o 3 illes, (2) en relació amb els edificis històrics existents, (3) a les ampliacions de les cruïlles, transformant-les en "placetes" i (4) en relació amb els plataners existents a la Cruïlla C/ Pere IV entre C/ Pallars i C/ Badajoz. Al grup 1, es proposa **combinar els espais de descans i trobada amb taules i bancs**, es comparteix l'experiència de la Superilla del Poblenou com a bona pràctica.

Tot i que no forma part de l'àmbit del projecte, dins del grup 1, es demana preservar la gestió comunitària del Passatge Trullàs i que no es vegi modificada per les obres. Es

comparteix que des de la Taula Pere IV s'estudiarà poder replicar aquest model d'espai autogestionat pel veïnat en altres espais lliures del nou eix Pere VI.

En relació amb el **verd urbà i confort**, dins del grup 1, **es prioritza la plantació d'arbrat** al C/ Pere IV **entre els carrers Pamplona i Àlaba**, ja que es considera el tram més inhòspit de l'àmbit on no hi ha cap ombra. Dins del grup 2, hi ha opinions oposades respecte a la incorporació de nova vegetació. La majoria del grup (5 persones) **proposa transformar el C/ Pere IV en una zona verda amb molta presència de vegetació** per tal d'aturar l'impacte de l'emergència climàtica, mentre que la resta del grup (2 persones) considera **positiu l'estat actual del C/ Perer IV sense vegetació**. Es reflexiona sobre l'estat actual de l'eix i es valora com a un factor positiu la poca presència de vegetació alta, ja que permet visualitzar les cantonades i les perspectives que caracteritzen aquest l'eix. S'obre el debat sobre les cruïlles i la vegetació i s'arriba al consens **d'incorporar arbrat de manera estratègica per a conservar o potenciar aquestes visuals, evitant la plantació de masses arbòries a les cruïlles**.

En els dos grups es comparteix la **problemàtica actual del consum de begudes alcohòliques** ("botellons") al tram del C/ Pere IV entre C/ Pamplona i C/ Àlaba i com afecta el descansa del veïnat. Es demana a l'Administració **augmentar les accions** per a resoldre aquesta problemàtica. També s'exposa que actualment no hi ha alternativa d'oci per als adolescents i s'hauria de poder oferir una. Complementàriament, al grup 1, es proposa **abordar aquesta problemàtica a escala de ciutat** per tal que els barris afectats puguin millorar la seva qualitat. Es proposa **habilitar espais a escala de ciutat que puguin donar cabuda a l'esbarjo i a l'oci** sense interferir amb el descans del veïnat.

En relació amb **l'accés als lavabos públics**, dins del grup 2, hi ha opinions oposades. Per una banda, **no es considera necessari incorporar-los** en aquest àmbit i es proposa que els locals de restauració que disposin de terrassa ofereixin l'accés als seus lavabos i, per altra banda, **es considera que l'accés a lavabos hauria d'estar garantit a l'espai públic**, ja que és una necessitat bàsica i moltes persones perden autonomia per no disposar d'aquest servei de manera confortable i accessible.

Complementàriament, al grup 1, es recull la proposta de **crear un punt de compost comunitari**.

2.2.3. Joc i activitat física

En relació amb les **oportunitats de joc i d'activitat física**, al grup 1, es prioritza la proposta de **generar un itinerari al llarg del C/ Pere IV amb diversos elements per realitzar activitats físiques i lúdiques, combinats amb espais de trobada i descans**. Alguns elements que es suggereixen són: taules de ping-pong, taules de jocs d'escacs, zones d'activitats físiques i estiraments i recorregut esportiu. Al grup 2, es recull la proposta d'aprofitar l'espai lliure de la cruïlla entre C/ Pallars i C/ Badajoz per incorporar una zona d'activitat física, com podria ser una pista multiesportiva. També es demana que els **futurs espais infantils gaudeixin d'ombra i no s'utilitzin materials que acumulen la calor** com l'acer inoxidable, el plàstic o el cautxú, per garantir el seu ús a l'estiu i en dies d'altres temperatures. En aquesta línia, es proposa que es facin **servir materials sostenibles i naturals**, com la sorra rentada. En contraposat,

puntualment al grup 2, es considera que **els espais destinats a activitats físiques a l'aire lliure no són necessaris en aquest àmbit** i es proposa **destinar aquests recursos a una intervenció més gran** fora d'aquest àmbit o en un poliesportiu municipal.

Al grup 2, algunes persones **consideren que no són necessaris els espais de joc al C/ Pere IV** ja que es considera que no hi ha suficient densitat de població infantil en aquest barri. Pel contrari, la majoria del grup comparteix que **la manca d'espais lúdics infantils no afavoreix la presència d'infants al carrer**, per tant, **es considera necessari incorporar espais lúdics al C/ Pere IV**, com per exemple jocs pintats al terra.

2.2.4. Altres aspectes

En relació amb el **caràcter** de l'eix Pere IV, dins del grup 2, es destaca la seva **(1) forma urbana (diagonal) i les perspectives que es generen en les cruïlles del C/ Pere IV amb els carrers de la retícula de l'Eixample i (2) el patrimoni històric industrial**. En aquesta línia, es proposa que la transformació de l'eix potenciï els espais oberts i les dimensions generoses de les cruïlles C/ Pere IV - C/ Pallars - C/ d'Àvila i C/ Pere IV - C/ Pallars - C/ Badajoz. Al grup 1, es demana que la transformació del carrer **integri amb cura el llistat d'elements patrimonials i locals emblemàtics** aportat per la Taula Pere IV.

Complementàriament, es proposa que la transformació del C/ Pere IV potenciï la seva connexió, la mobilitat i l'autonomia de les persones vianants.

Dins del grup 2, es comparteix que els **usos** actuals de l'àmbit del C/ Pere IV estan **vinculats a les oficines** i es detecta una **manca de comerços de proximitat i d'habitatges**. Es recull la proposta d'**incorporar un Casal de Barri** per tal de fomentar la cohesió veïnal i generar un nou centre neuràlgic de relacions socials.

En relació amb el **manteniment i la neteja**, dins del grup 1, es comparteix que la **gestió dels residus no està funcionant correctament**. Concretament, al tram del C/ Pere IV entre els carrers Àlaba i Pamplona, degut als "botellons".

2.3. Dubtes i preguntes

A continuació es recullen els diversos dubtes i preguntes sorgits a la sessió:

- **AAVV Poblenou:** Tenint en compte que el pont de Pujades té un 10% de desnivell en un costat i un 12% de desnivell a l'altre. Com es podrà reduir aquest pendent? S'allargaran els carrers o es baixarà l'alçada del pont?
- **AAVV Poblenou:** Tenint en compte que es preveu que el C/ Pujades canvi el seu sentit. Aquest canvi s'efectuarà? Si és així, quan es farà?
- **AAVV Poblenou i Taula Eix Pere IV:** En relació amb els carrers Pujades i Pere IV, es demana explicar quin serà un eix cívic i un eix verd. Es demana que el carrer que sigui un eix cívic tingui un carril bicicleta funcional, a nivell de ciutat, però que el carrer que sigui un eix verd no ho tingui.
- S'ha pensat recuperar el traçat i l'ús del tramvia?